

РОЛЬ НЕПЕРЕВНОЇ ОСВІТИ У ПРОФЕСІЙНОМУ ЗРОСТАННІ ОСОБИСТОСТІ

© I. Сабатовська, A. Сидоренко, 2013

Національний фармацевтичний університет, кафедра педагогіки і психології, м. Харків, Україна

Загалом що ж таке неперевна освіта? Це освіта, яку особистість здобуває на протязі усього життя, формуючи себе і свою роль у суспільстві. Інакше, можна сказати, що це «освіта протягом життя». Адже пізнання свого внутрішнього світу, навколошнього середовища – це саме те, що потрібно вважати найціннішим. Саме неперевній освіті ми повинні завдячувати у саморозвитку і безперервному пошуку нових можливостей самого себе. Ідея неперевної освіти починає активно цікавити дослідників разом з розвитком інформаційних технологій, які можуть зиступати, як спосіб доступності усіх бажаючих до даної освіти. Існує три підходи до її розуміння сутності: 1) традиційний – під неперевною освітою розуміють професійну освіту дорослої людини, яка спрямована на зменшення прогалин у отриманих знаннях після закінчення професійно спрямованого навчання; 2) педагогічно організовані формальні структури – освіта розглядається, як навчання упродовж усього життя; 3) навчання як потреба особистості – бажання безперервно самовдосконалюватись, всебічний розвиток особистості [1].

У сучасному світі і тенденціях розвитку освітньої системи немає чіткого визначення вікових параметрів учня. Кожен має право навчатися скільки захоче, як захоче і коли захоче. Ми творимо самі себе. Не існує жорстких рамок яких повинна дотримуватися індивідуальність. У неперевній освіті надається перевага індивідуальним навчальним програмам, що в свою чергу вимагає самоорганізації, в деякому плані, від того хто навчається. В популку джерел знань особистість, у більшості випадків, завдає самостійній роботі. А ця робота полягає від можливостей самого учня. Особливостями неперевної освіти є: орієнтація на особистість, доступність цієї системи кожній особі, доступність незалежно від здобутого кваліфікаційного рівня, лояльність у системі вибору стилю набуття знань, умінь та навичок; створення доступного освітнього простору. Неперевна освіта також є принципом життя, творення особистості і майбутнього суспільства; вона не є примусовою, вона є потребою.

Неперевна освіта не передбачає безперервності навчання, адже людина самореалізується, знаходить себе і своє місце у цьому суспільстві досягає певних результатів. Хоча на початковому періоді саморозвитку є невеликий виняток – базова освіта, як один з першочергових компонентів неперевної освіти. На інших життєвих етапах при переході до інших видів освіти можуть існувати тимчасові перерви, перехід до іншої професійної галузі, зміна профорієнтації, чергування теоретичної, дослідно-експериментальної та практичної діяльності, проте бажання продовжувати навчання протягом усього свого життя повинно мати динамічний характер. Неперевна освіта виконує певні функції: 1) компенсуюча – заповнює прогалини у базовій освіті; 2) адаптивна – оперативно підготовляє й перепідготовляє в умовах мінливої виробничої і соціальної ситуації; 3) розвивальна (акмеологічна) – задоволяє духовні запити особистості, потреби творчого розвитку та зростання. Канали реалізації неперевної освіти охоплюють державну освітню систему, приватні навчальні заклади, очне і вечірнє, а також заочне і дистанційне навчання. Принцип неперевної освіти – це система базових ідей, які необхідно реалізувати в процесі конструювання системи освітніх установ, що супроводжують людину в різні періоди її життя. Принципами такої освіти є: гуманістичний характер, широкий демократизм, всезагальність, інтеграція, гнучкість навчальних планів, релевантність. Головна ідея неперевності системи освіти полягає у створенні дляожної людини можливостей отримання і поповнення знань упродовж життя.

Комісія ЮНЕСКО у своїй доповіді зазначила: «неперевна освіта визначається не як освітня система, а принцип, згідно з яким утворена вся організація системи освіти і який, відповідно до цього, має полягати в основу розвитку кожного із її складових». Такий підхід обумовлений завдяки принципу непевності, який забезпечує кожного можливостями поліпшення якості життя або зміни самої особистості з вимогами змін прогресу [3].

Загалом, неперевна освіта є засобом досягнення та утримання рівноваги у будь-якому соціумі. Вона є майбутнім у освітній програмі. Вона не є альтернативою, ні просто доповненням чи продовженням уже існуючої освіти, ні розповсюдженням традиційної освіти упродовж усього життя людини. Вона це радикальна трансформація освіти в іншу систему, розширену за рахунок нетрадиційних форм навчання. Неперевна освіта –

система, що має свою специфічну структуру і організацію, новий зміст, який ґрунтуються на власних, ватних принципах, має нові функції і по-новому вирішує багато старих задач.

Важливим і основним моментом в системі неперервної освіти є навчити вчитися самостійно. Тобто потяг до зання повинен виникати у людини без будь-якого стороннього впливу, а самосвідомо. За рахунок нестримного потку науково-технічного прогресу зростають і вимоги ринку праці щодо кваліфікації працівників. І саме неперервна освіта може вдосконалити вміння і поглибити знання кожної особистості, і надати можливість на тмання бажаних висот у майбутній професійній діяльності.

1. Варташян М. С. *Непрерывное образование в условиях глобализации / М. С. Варташян / Проблемы и аспекты развития образования в XXI веке: профессиональное становление личности (философские и психологические аспекты) : материалы международной научно-практической конференции 10–11 апреля 2011 года. – Ереван–Прага: Научно-издательский центр «Социосфера», 2011. – С. 18–22.* 2. Шелудько В.С. *система неперервної освіти як чинник сучасного розвитку суспільства / В. С. Шелудько. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького. Серія: Педагогіка. – 2009. – № 3* 3. Dave R. H. *Foundations of lifelong education / R. H. Dave. – Oxford : Published for the UNESCO Institute for Education by Clarendon Press, 1976. – 382 p.*

УДК 371:351.851; 621.002.56; 681.2.08; 006.91
ББК 32.811
У 685

Організатори:

Міністерство освіти і науки України
Національний університет “Львівська політехніка”
Управління магістральних газопроводів “Львівтрансгаз”
Державне підприємство “Науково-дослідний інститут
метрології вимірювальних і управлюючих систем”
Агенція з акредитації вищих навчальних закладів Республіки Сербської
(Боснія і Герцеговина)
Технічний університет – Варна (Болгарія)
Університет Марії Склодовської-Корі (Польща)
Академія гірничо-металургійна (Польща)

Координатори конференції:

Національний університет “Львівська політехніка”,
кафедра метрології, стандартизації та сертифікації,
лабораторія управління вищим навчальним закладом

У 685 Управління якістю в освіті та промисловості: досвід, проблеми та перспективи /
Міжнародна науково-практична конференція “Управління якістю в освіті та промисловості:
досвід, проблеми та перспективи”, 22–24 травня 2013 року: тези доповідей / Відп. за вип.
Стадник Б.І. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 264 с.

ISBN 978-617-607-442-7

У виданні зібрано тези доповідей конференції, присвяченої науково-технічним проблемам
управління якістю у галузі освіти та промисловості.
УДК 371:351.851; 621.002.56; 681.2.08; 006.91
ББК 32.811

Відповідальний за випуск Б.І. Стадник

Матеріали подано в авторській редакції

ISBN 978-617-607-442-7

© Національний університет
“Львівська політехніка”, 2013